

บทความวิจัย

เรื่อง ศักยภาพของเมืองปูซาน ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศเกาหลีใต้

โดย

นางสาวสุภัท เจียวประเสริฐ

รหัสนักศึกษา 05530625

เสนอ

อาจารย์ ดร.กัลยา เทียนวงศ์

บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษารายวิชา 450 460 การศึกษาเอกเทศ

สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2556

ชื่อเรื่อง ศักยภาพของเมืองปูซานต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศเกาหลีใต้

ชื่อผู้วิจัย นางสาวสุภัท เขียวประเสริฐ รหัสนักศึกษา 05530625

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.กัลยา เทียนวงศ์

ปีการศึกษา 2556

บทคัดย่อ

การศึกษา เรื่อง ศักยภาพของเมืองปูซานต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศเกาหลีใต้ มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ คือ 1) ศึกษาศักยภาพของเมืองปูซานกับการพัฒนาเศรษฐกิจ โดยศึกษาด้านที่ตั้งและสภาพภูมิประเทศ ด้านการคมนาคมขนส่ง ด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และการท่องเที่ยว 2) ศึกษาการเชื่อมโยงกิจกรรมทางเศรษฐกิจของเมืองปูซาน โดยศึกษาในด้านการเป็นเขตเศรษฐกิจเสรี นโยบายส่งเสริมการลงทุน ด้านอุตสาหกรรม ด้านการเป็นท่าเรือ ด้านการเป็นสนามบิน และการท่องเที่ยว และ 3) วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคของเมืองปูซานกับการพัฒนาประเทศเกาหลีใต้ โดยนำข้อมูลทุติยภูมิจากแหล่งต่าง ๆ มาวิเคราะห์และศึกษาในเชิงเปรียบเทียบ อธิบายเชิงพรรณนา โดยมีตาราง แผนที่และภาพประกอบ โดยผลการศึกษาทำให้ทราบศักยภาพของเมืองปูซานที่พร้อมต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศเกาหลีใต้ในทุกด้าน โดยเฉพาะการเชื่อมโยงกิจกรรมทางเศรษฐกิจและจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคของเมืองปูซานกับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศเกาหลีใต้ในอนาคตที่จะกลายเป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์ ศูนย์กลางทางการเงิน ศูนย์กลางการท่องเที่ยวของภูมิภาคเอเชียและภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วโลกต่อไป

คำสำคัญ เมืองปูซาน การพัฒนาเศรษฐกิจ

1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เมืองปูซานเป็นเมืองอุตสาหกรรมหลักที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของเกาหลีใต้เป็นอย่างมาก เห็นได้จากปี 2553 ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศระดับภูมิภาค (GRDP) 60,835 ล้านดอลลาร์สหรัฐหรือคิดเป็นร้อยละ 5.2 โดยปี 2554 มีมูลค่าการส่งออก 14,572 ล้านดอลลาร์สหรัฐหรือคิดเป็นร้อยละ 2.6 และเมืองปูซานยังเป็นเมืองท่าขนส่งสินค้าทางทะเลที่ใหญ่ที่สุดในประเทศและใหญ่เป็นอันดับที่ 5 ของโลกจากปี 2555 มีการจัดการผ่านของตู้คอนเทนเนอร์ 17 ล้าน TEU หรือคิดเป็นร้อยละ 75 ของทั้งประเทศพร้อมทั้งกำลังพัฒนาเขตเศรษฐกิจเสรี “Busan-Jinhae Free Economic Zone” ซึ่งเป็นหนึ่งในหกเขตเศรษฐกิจเสรีในประเทศเกาหลีใต้ที่รัฐบาลให้การสนับสนุนเพื่อทำให้เกาหลีใต้กลายเป็นศูนย์กลางทางธุรกิจการลงทุน ศูนย์กลางทางการเงินและโลจิสติกส์ของเอเชียตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเขตเศรษฐกิจเสรีนี้นอกจากจะเป็นศูนย์รวมของธุรกิจ และนิคมอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ที่มีการรวมตัวในอุตสาหกรรมประเภทต่อเรือรถยนต์ เครื่องจักรและชิ้นส่วนแล้ว ยังมีศูนย์วิจัยทางการต่อเรือ ด้านรถยนต์และชิ้นส่วนในระดับโลก (Rolls Royce ,Franunhofer , Kongsberg , Bosch ,Renault) และสาธารณูปโภคที่ครบครันเพื่อรองรับการเข้ามาของนักลงทุนต่างชาติและครอบครัว เช่น ที่พักอาศัย โรงเรียน มหาวิทยาลัย โรงพยาบาล เป็นต้น และการสร้างท่าเรือใหม่ “Busan New Port” เพื่อรองรับการลงทุนจากต่างชาติและการขยายตัวทางเศรษฐกิจ และด้วยความเป็นเมืองที่มีบรรยากาศในการลงทุนที่ดี มีทรัพยากรมนุษย์ที่มีศักยภาพ รวมไปถึงการคมนาคมที่ดีเยี่ยม โดยมีการรวมของการคมนาคมทั้งทางอากาศ ทางทะเลและทางบก ประกอบไปด้วยท่าอากาศยานนานาชาติ รถไฟความเร็วสูง รถไฟใต้ดิน ท่าเรือเฟอร์รี่ระหว่างประเทศทำให้ง่ายต่อการเข้าไปในส่วนต่าง ๆ ของเกาหลีและทั่วโลก เหตุผลดังกล่าวทำให้เมืองปูซานกลายเป็นหนึ่งในจุดหมายที่ดีที่สุดของการลงทุนในเกาหลีใต้

ด้านการท่องเที่ยวที่นั่น เมืองปูซานเป็นเมืองที่มีประวัติศาสตร์ที่ยาวนาน มีแหล่งโบราณสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ที่เป็นมรดกโลก รวมทั้งหลักฐานทางโบราณคดีในการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ในยุคหินเก่าสมัยเมื่อ 15,000 ปีก่อน สำหรับด้านการบันเทิงแห่งภูมิภาคเอเชียใต้เป็นศูนย์กลางของการจัดเทศกาลภาพยนตร์นานาชาติปูซานซึ่งได้รับความนิยมของในอันดับ 5 เทศกาล

ภาพยนตร์ทั่วโลก การเป็นศูนย์ภาพยนตร์แห่งปูซานนี้ทำให้กลายเป็นจุดท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยม และได้รับความสนใจในฐานะเมืองแห่งภาพยนตร์และการบันเทิงระดับโลก นอกจากนี้ในด้านของภูมิประเทศที่เป็นภูเขาและแนวชายฝั่งทะเล ที่มีชายหาดที่มีความสวยงาม หน้าผาที่มีรูปทรงแปลกตาและภูเขาซึ่งเหมาะสำหรับการเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

ดังนั้นจากความเป็นเมืองที่มีศักยภาพหลาย ๆ ด้านนั้น ทำให้ผู้ศึกษาสนใจในการศึกษาศักยภาพของเมืองปูซานที่มีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศเกาหลีใต้ ทั้งทางด้านอุตสาหกรรม ด้านการค้าและการลงทุนจากต่างชาติ ด้านการคมนาคมขนส่ง และด้านการท่องเที่ยว รวมไปถึงการศึกษาแนวโน้มในการพัฒนาเศรษฐกิจในอนาคตของเมืองปูซาน

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาศักยภาพของเมืองปูซานกับการพัฒนาเศรษฐกิจ

1.2.2 เพื่อศึกษาการเชื่อมโยงกิจกรรมทางเศรษฐกิจของเมืองปูซาน

1.2.3 เพื่อศึกษาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคของเมืองปูซานกับการพัฒนาประเทศเกาหลีใต้

1.3 วิธีการวิจัย

การศึกษาศักยภาพของเมืองปูซานต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศเกาหลีใต้ โดยจะแบ่งวิธีการดำเนินงานออกเป็นขั้นตอน 4 ข้อ คือ 1) แหล่งที่มาของข้อมูล 2) วิธีการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล 3) การจัดกระทำข้อมูล และ 4) เครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่ใช้ในการศึกษาดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.3.1 แหล่งที่มาของข้อมูล

การศึกษาคั้งนี้ใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) จากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจของเมืองปูซาน ข้อมูลทางด้านกายภาพ โดยศึกษาข้อมูลจากเอกสาร หนังสือและข้อมูลจากเว็บไซต์ของหน่วยงานรัฐบาลของเมืองปูซานและเกาหลีใต้ รวมถึงจากบทความวิจัย สารนิพนธ์

วิทยานิพนธ์ สื่อด้านออนไลน์ โดยค้นคว้าจากห้องสมุดมหาวิทยาลัยศิลปากร สารสนเทศต่าง ๆ ในประเทศไทย

1.3.2 วิธีการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล

1.3.2.1 การวิเคราะห์ศักยภาพของเมืองปูซานต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจของประเทศเกาหลีใต้

ในการศึกษานี้จะพิจารณาปัจจัยของเมืองปูซานที่มีศักยภาพต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของเกาหลีใต้ โดยมีปัจจัยที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ คือ ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ ประกอบด้วย ภูมิประเทศ ภูมิอากาศและทรัพยากรธรรมชาติ ปัจจัยทางสังคม ประกอบด้วย ประชากร การศึกษา สาธารณูปโภค ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ประกอบด้วย การค้าการลงทุน เขตเศรษฐกิจเสรี การท่องเที่ยว และข้อมูลนโยบาย แผนพัฒนาเชิงพื้นที่ประเทศเกาหลีใต้ โดยทำการค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือและข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากเว็บไซต์ต่าง ๆ ผลการศึกษาระบุออกมาเป็นตารางบรรยายข้อมูลของแต่ละปัจจัย พร้อมทั้งภาพประกอบ

1.3.2.2 การวิเคราะห์การเชื่อมโยงกิจกรรมทางเศรษฐกิจของเมืองปูซาน

การนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในวัตถุประสงค์ข้อแรกมาจำแนก คือ การเป็นเมืองท่า สนามบิน เขตเศรษฐกิจเสรีและการท่องเที่ยว โดยศึกษาข้อมูลการเชื่อมโยงกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง การค้าหรือเศรษฐกิจของประเทศต่าง ๆ ที่เข้ามาลงทุนหรือทำธุรกิจต่อเนื่อง ทั้งนี้ผลการศึกษาเป็นการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงและแสดงเป็นแผนภูมิแสดงความเชื่อมโยงของแต่ละประเภท เป็นต้น

1.3.2.3 การวิเคราะห์จุดแข็ง (strength) จุดอ่อน (weakness) โอกาส (opportunity) และอุปสรรค(threat) ของเมืองปูซานกับการพัฒนาประเทศเกาหลีใต้

การนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในวัตถุประสงค์ข้อ 1 และข้อ 2 และข้อมูลที่ค้นคว้าเพิ่มเติมมาทำการวิเคราะห์ด้วยวิธี SWOT Analysis ประกอบด้วย การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในคือ จุดแข็ง จุดอ่อนการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกคือ โอกาส อุปสรรค

1.3.3 การจัดกระทำข้อมูล

จัดเตรียมข้อมูลเพื่อการศึกษาโดยรวบรวมข้อมูลจากแหล่งที่มาต่าง ๆ ตรวจสอบข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริงเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดข้อมูลที่ผิดพลาดซึ่งอาจนำไปสู่สาเหตุต่าง ๆ เช่น ตัวอย่างให้ข้อมูลผิดให้ข้อมูลคลาดเคลื่อนเป็นต้นจึงต้องทำการตรวจสอบข้อมูลจากแหล่งที่มาหลาย ๆ แห่งเพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความถูกต้องที่สุดสำหรับความสมบูรณ์ของการศึกษาเลือกข้อมูลที่ได้มาใช้ในการศึกษาแบ่งประเภทของข้อมูลทำการเรียบเรียงเป็นรายงานเพื่อการนำเสนอแล้วทำความเข้าใจต่อเนื้อหาจนได้ผลสรุปของข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์และนำมาศึกษาต่อไป

1.3.4 เครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่ใช้ในการศึกษา

1.3.4.1 เครื่องคอมพิวเตอร์

1.3.4.2 โปรแกรมสำเร็จรูป Microsoft Office Word 2003

1.3.4.3 โปรแกรมสำเร็จรูป Adobe Photoshop CS3

1.3.4.4 Printer

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่องศักยภาพของเมืองปูซานต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศเกาหลีใต้ได้ทำการค้นคว้ารวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเมืองปูซาน ซึ่งสามารถแบ่งออกได้ ดังนี้

2.1 ทฤษฎีและแนวความคิดเกี่ยวกับการพัฒนาอุตสาหกรรม

นักวิชาการและนักเศรษฐศาสตร์ทั่วโลกต่างพยายามอธิบายเหตุผลหลักในการประสบความสำเร็จของกลุ่มประเทศอุตสาหกรรมใหม่ (Newly industrialized countries : NICs) อันได้แก่ ประเทศเกาหลีใต้ ไต้หวัน และสิงคโปร์ ซึ่งหนึ่งในแนวคิดที่ถูกนำมาอธิบายอย่างกว้างขวาง คือ ทฤษฎีฝูงห่านบิน “Flying Geese” ของ Akamatsu

จากการศึกษาของนงมิตร (2551) กล่าวว่า การพัฒนาทางเศรษฐกิจของเอเชียตะวันออกมีแบบแผนที่เรียกว่า “ห่านบิน” ห่านตัวแรกที่ออกบินก่อนคือ “ญี่ปุ่น” ซึ่งปฏิรูประบบเศรษฐกิจให้

ทันสมัยภายหลัง “การปฏิรูปเมจิ” ในช่วงครึ่งหลังศตวรรษที่ 19 ญี่ปุ่นได้พัฒนาเรื่อยแต่สะดุดไปในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 แต่ในทศวรรษ 2504 ญี่ปุ่นก็ยังคงอยู่ในระดับที่เป็นประเทศพัฒนาซึ่งเป็นเพียงประเทศเดียวในเอเชีย ณ ขณะนั้นห่านกลุ่มต่อมาที่บินตามญี่ปุ่นไปคือประเทศ “4 เลือ” หรือ Asian NIE’s อันประกอบด้วยไต้หวัน เกาหลีใต้ ฮองกงและสิงคโปร์ อะคะมะทริ (Akamatsu) เป็นผู้บุกเบิกแนวคิดห่านบินและได้รับการต่อยอดโดยโคะจิมะ (Kojima) อะคะมะทริอธิบายปรากฏการณ์ห่านบินว่ามี 4 ขั้นตอน คือ ขั้นแรกประเทศเริ่มนำเข้าสินค้าอุตสาหกรรมมาเพื่อบริโภค ขั้นที่สองเริ่มผลิตสินค้าอุตสาหกรรมและนำเข้าสินค้าทุน ขั้นที่สามเริ่มส่งออกสินค้าอุตสาหกรรม และขั้นสุดท้ายคือไล่อุตสาหกรรมเดียวกันในประเทศพัฒนาแล้ว การส่งออกสินค้าเริ่มลดลง และเริ่มส่งออกสินค้าทุนที่ใช้ในการผลิตสินค้านั้นแทน

2.2 ทฤษฎีและแนวความคิดเกี่ยวกับการกระจายอุตสาหกรรมสู่ส่วนภูมิภาค

การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกที่ตั้งในการพัฒนาอุตสาหกรรมการผลิตในส่วนภูมิภาคนั้นมักจะนำทฤษฎีการกระจายความเจริญจากศูนย์กลาง (theory of polarized growth) หรือทฤษฎีขั้วความเจริญ (growth pole theory) เข้ามาเป็นแนวคิดหลักในการพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่นั้นๆ

จากการศึกษาของดวงจันทร์และคณะ (2545) ในโครงการวิจัยเมืองยั่งยืน : แนวคิดและประสบการณ์ของตะวันตก กล่าวว่า Francoic Perroux (2495) ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับจุดศูนย์กลาง (growth poles) และแนวทางในการพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่ที่ไม่เท่าเทียม ซึ่งต่อมาพัฒนาเป็นทฤษฎีการพัฒนาภาคและได้รับความนิยมในการนำไปใช้ในประเทศต่าง ๆ

จากการศึกษาของอภิวัฒน์รัตนวราหะ (2553) ในบทความ การกระจุกตัวของนวัตกรรมในเมือง : บทบาททฤษฎีเศรษฐศาสตร์และแนวทางการวิจัย กล่าวว่าทฤษฎีขั้วความเจริญ (growth pole) เป็นแนวคิดหนึ่งที่มีอธิบายการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเศรษฐกิจซึ่งนักวางแผนในหลาย ๆ ประเทศทั่วโลกได้นำมาใช้ในการพัฒนาพื้นที่เพื่อแก้ไขปัญหาการกระจุกตัวของเขตพื้นที่อุตสาหกรรมในเมืองใหญ่ โดยมีการพัฒนาเมืองหลักในภูมิภาคทฤษฎีขั้วการเติบโตนับเป็นทฤษฎีที่มีอิทธิพลมากที่สุด ต่อการวางแผนพื้นที่ในระดับภาค ทฤษฎีนี้เป็นที่นิยมมากทั้งวงการศึกษา และในภาคปฏิบัติ จนถึงระดับที่มีการกล่าวว่า ทฤษฎีขั้วการเจริญเติบโตเกือบจะเป็นทฤษฎีทั่วไป

(general theory) ของการพัฒนาภาค ทฤษฎีชี้ว่าการเติบโตตั้งอยู่บนแนวคิดกระบวนการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างในการพัฒนาเศรษฐกิจตามความคิดของเปออร์รู การเปลี่ยนแปลงด้านโครงสร้างเศรษฐกิจเกี่ยวเนื่องโดยตรงกับวัฏจักรการเติบโตและถดถอยของอุตสาหกรรมแต่ละสาขา รวมทั้งการกระจายตัวของผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวไปยังส่วนอื่นของระบบเศรษฐกิจ กล่าวคือ การเติบโตทางเศรษฐกิจมิได้เกิดขึ้นทุกพื้นที่พร้อมกัน แต่เกิดขึ้นที่ชี้ว่าการเติบโต และจึงมีผลแพร่กระจายไปยังข้ออื่น ๆ ของระบบเศรษฐกิจด้วยกลไกและวิธีการต่างๆ เปออร์รู แบ่งอุตสาหกรรมออกเป็นสองกลุ่ม คือ กลุ่มสาขาอุตสาหกรรมขับเคลื่อน (propellant sectors) กับกลุ่มอุตสาหกรรมที่ถูกผลักดัน (impelled sectors) ทั้งนี้ ในแต่ละช่วงของกระบวนการเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยโครงสร้างเศรษฐกิจในพื้นที่ที่มีความแตกต่างกันออกไป โดยเริ่มจากอุตสาหกรรมขับเคลื่อน ซึ่งผลักดันการเติบโตของสาขาที่เกี่ยวข้องต่อมา ประเด็นหลักในทฤษฎีชี้ว่าการเติบโตคือการขยายตัวของกลุ่มอุตสาหกรรมหลักที่สูงกว่าเฉลี่ย ซึ่งการเจริญเติบโตนี้ทำให้เกิดผลสืบเนื่องไปยังอุตสาหกรรมเหล่านี้คือกลุ่มที่พลวัตสูงและมีการผลิตนวัตกรรมที่เป็นแรงขับเคลื่อนเศรษฐกิจ กลไกหนึ่งในการกระจายผลการเติบโตไปยังอุตสาหกรรมอื่น

2.3 ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับที่ตั้งอุตสาหกรรม

จากการศึกษาของ สมชาย หาญหิรัญ กล่าวถึง ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับที่ตั้งอุตสาหกรรม ได้พัฒนาจากความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์ควบคู่กับด้านภูมิศาสตร์ โดยรูปแบบการศึกษาที่พัฒนาขึ้นมา นั้นก็เพื่ออธิบายปรากฏการณ์และศึกษาการเลือกที่ตั้งของหน่วยผลิตที่เหมาะสม (the optimum location) ซึ่งทฤษฎีหรือแนวคิดทางเศรษฐศาสตร์ที่สำคัญในการอธิบายการเลือกที่ตั้งสำหรับ โรงงานหรือแหล่งผลิตสินค้านั้นมีดังนี้

1. ทฤษฎีว่าด้วยต้นทุนการผลิตที่ต่ำที่สุด (the least cost location theory) ที่จะเน้นการคัดเลือกแหล่งที่ตั้งที่ทำให้ต้นทุนการผลิตทั้งหมดต่ำที่สุด
2. ทฤษฎีว่าด้วยอาณาบริเวณตลาด (the market area analysis theory) เป็นทฤษฎีที่อธิบายถึงขนาดของตลาดที่มีอิทธิพลต่อกำไรของอุตสาหกรรมกล่าวคือที่ตั้งอุตสาหกรรมที่สามารถครอบครองอาณาบริเวณตลาดได้มากที่สุดย่อมจะมีผลกำไรมากที่สุดด้วย

3. ทฤษฎีที่ตั้งที่ให้กำไรสูงสุด (the maximum profits location theory) เป็นทฤษฎีที่อธิบายที่ตั้งที่มีรายจ่ายน้อยที่สุดและมีรายได้มากที่สุดซึ่งหมายถึงการได้รับกำไรสูงสุด

แนวคิดที่ตั้งอุตสาหกรรมของเวเบอร์ (Weber) จากแนวความคิดในการเลือกที่ตั้งที่ต้นทุนต่ำสุด Weber มองว่าผู้ประกอบการจะตัดสินใจเลือกสถานที่ตั้งโรงงานอุตสาหกรรมของตนเองนั้นจะพิจารณาจากปัจจัยจาก 3 ปัจจัยสำคัญคือ

1. ต้นทุนค่าขนส่ง (transportation cost) โดยจะพิจารณาจากต้นทุนค่าขนส่งวัตถุดิบจากแหล่งผลิตมายังโรงงานและค่าขนส่งสินค้าสำเร็จรูปจากโรงงานไปสู่ตลาดเพื่อดูว่าแหล่งที่ตั้งควรเป็นที่ใดเพื่อให้ต้นทุนขนส่งรวมต่ำที่สุด

2. ต้นทุนด้านแรงงาน (labor) หากอุตสาหกรรมจำเป็นต้องใช้แรงงานจำนวนมากและค่าจ้างแรงงานเป็นต้นทุนที่สำคัญที่สุดในการผลิตในการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการนั้นผู้ประกอบการอาจจะต้องพิจารณาเปรียบเทียบต้นทุนแรงงานที่ทำให้ง่ายในการตั้งโรงงานในพื้นที่ที่สามารถหาแรงงานราคาถูกได้ง่ายกับค่าขนส่งวัตถุดิบและตลาดที่ห่างออกไป

3. ประโยชน์จากอุตสาหกรรมสนับสนุน (agglomeration) หากอุตสาหกรรมสามารถเลือกที่ตั้งที่อุตสาหกรรมสนับสนุนต่างๆตั้งอยู่ร่วมกันก็จะสามารถช่วยเหลือและสนับสนุนซึ่งกันและกันทั้งการแลกเปลี่ยนความสามารถด้านแรงงานเทคโนโลยีข้อมูลข่าวสารการฝึกอบรมแรงงานการเป็นอุตสาหกรรมสนับสนุนซึ่งกันและกัน ในกระบวนการผลิตการแบ่งกันผลิตหรือการทำกิจกรรมต่างๆร่วมกัน อาทิ การดูแลสภาพแวดล้อมการสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกและสาธารณูปโภคและการกำจัดของเสียต่างๆซึ่งจะช่วยให้สามารถประหยัดค่าใช้จ่ายและลดต้นทุนการผลิตโดยรวมได้

2.4 ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค (SWOT Analysis)

SWOT Analysis เป็นการวิเคราะห์สภาพอุตสาหกรรมหรือหน่วยงานในปัจจุบันเพื่อค้นหาจุดแข็งจุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคที่อาจส่งผลกระทบต่อการทำงานคำว่า SWOT ย่อมาจากประเด็นที่ต้องมีการวิเคราะห์ได้แก่ S-Strength (จุดแข็ง), W-Weakness (จุดอ่อน), O-Opportunity (โอกาส)

และT-Threat (อุปสรรค) ทฤษฎีนี้คิดค้นขึ้นโดยอัลเบิร์ตฮัมฟรี (Albert Humphrey) ได้นำเทคนิคนี้ มาแสดงในงานสัมมนาที่มหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ดในช่วงปี 2540 – 2513

หลักการสำคัญของ SWOT Analysis คือการวิเคราะห์โดยการสำรวจจากสภาพการณ์ 2 ด้าน คือ สภาพการณ์ภายในและสภาพการณ์ภายนอก เพื่อให้รู้จักตนเองและรู้จักสภาพแวดล้อมในการทำธุรกิจในการวิเคราะห์นี้จะช่วยให้ผู้บริหารในอุตสาหกรรมนั้น ๆ ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ทั้งที่เกิดขึ้นแล้วและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคตรวมถึงผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงที่มีต่อธุรกิจของตนข้อมูลเหล่านี้จะเป็นประโยชน์อย่างมากในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจกลยุทธ์และแผนการดำเนินการต่าง ๆ ที่เหมาะสมต่อไป

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน

จุดแข็ง (strength) คือ ผลกระทบทางด้านบวกที่เกิดขึ้นจากสิ่งแวดล้อมภายในของบริษัท หรือเป็นข้อได้เปรียบในการดำเนินธุรกิจหรืออาจหมายถึงการดำเนินงานภายในบริษัทที่สามารถกระทำได้ดีกล่าวโดยทั่วไปแล้วธุรกิจทุกแห่งควรต้องทราบถึงความสามารถที่เป็นจุดเด่นของตนเอง ซึ่งต้องมีการพิจารณาในทุกๆองค์ประกอบเช่นการตลาดการบริหารการเงินการผลิตการวิจัยและพัฒนาเป็นต้นเพื่อวิเคราะห์หาจุดแข็งเพื่อนำมากำหนดเป็นกลยุทธ์หรือแนวทางในการดำเนินงานต่างๆให้ตนเองมีความโดดเด่นหรือสร้างภาพลักษณ์ที่แตกต่างไปจากคู่แข่งขั้นตัวอย่างของจุดแข็งได้แก่คุณภาพผลิตภัณฑ์ของบริษัทวิสัยทัศน์ของผู้บริหารฐานะทางการเงินที่มั่นคงเป็นต้น

จุดอ่อน (weakness) คือ ผลกระทบทางด้านลบที่เกิดขึ้นจากสิ่งแวดล้อมภายในของบริษัท หรือข้อเสียเปรียบในการดำเนินธุรกิจหรืออาจหมายถึงการดำเนินงานภายในบริษัทที่ไม่สามารถกระทำได้ดีและส่งผลให้บริษัทเกิดความเสียเปรียบในการดำเนินธุรกิจได้ตัวอย่างของจุดอ่อนได้แก่ ต้นทุนทางการผลิตที่สูงกว่าคู่แข่งขั้นปัญหาด้านพนักงานขายภาพลักษณ์ของบริษัทเป็นต้น

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก

โอกาส (opportunity) คือ สภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของบริษัทหรืออาจหมายถึงผลกระทบที่เกิดจากสิ่งแวดล้อมภายนอกของธุรกิจที่ส่งผลทางด้านบวกต่อการดำเนินธุรกิจผู้บริหารจะต้องมีการตรวจสอบสิ่งแวดล้อมภายนอกอยู่เสมอเพื่อปรับปรุงกลยุทธ์

ต่างๆให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้รวมทั้งต้องคาดคะเนการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมภายนอกเช่นภาวะเศรษฐกิจสังคมการเมืองกฎหมายเทคโนโลยีและการแข่งขันอยู่เป็นระยะๆเพื่อแสวงหาประโยชน์จากการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมภายนอกเหล่านี้

อุปสรรค (threat) คือ สภาพแวดล้อมภายนอกที่คุกคามหรือมีผลเสียต่อการดำเนินงานของบริษัทหรืออาจหมายถึงผลกระทบด้านลบของสภาพแวดล้อมภายนอกที่มีต่อการดำเนินธุรกิจซึ่งผู้บริหารจำเป็นต้องระมัดระวังในสิ่งที่เป็นข้อจำกัดของการดำเนินธุรกิจเนื่องจากเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดผลเสียหาได้เราไม่สามารถเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขข้อจำกัดหรืออุปสรรคเพื่อไม่ให้เกิดขึ้นได้แต่ถ้าเรามีการวิเคราะห์และคาดการณ์ล่วงหน้าถึงอุปสรรคที่อาจจะเกิดขึ้นได้เราก็จะสามารถหาทางป้องกันผลเสียที่อาจเกิดขึ้นให้น้อยลงไปได้ตัวอย่างของอุปสรรคจากภายนอกได้แก่ภัยธรรมชาติต่างๆความแข็งแกร่งของกลุ่มแข่งขันทางพลังงานที่สูงขึ้นการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย

ประโยชน์ของการวิเคราะห์ SWOT

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมต่างๆจะช่วยให้เข้าใจได้ว่าปัจจัยแต่ละอย่างเหล่านี้มีอิทธิพลต่อบริษัทอย่างไรจุดแข็งของบริษัทจะเป็นความสามารถภายในที่นำไปใช้ประโยชน์เพื่อการบรรลุเป้าหมายในขณะที่จุดอ่อนจะเป็นคุณลักษณะภายในที่อาจทำลายผลการดำเนินงานโอกาสภายนอกจะเป็นสถานการณ์ที่ส่งเสริมโอกาสในการบรรลุเป้าหมายและในทางกลับกันอุปสรรคจะเป็นสถานการณ์ที่ขัดขวางการบรรลุเป้าหมาย (กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, 2556)

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มศักยภาพและการพัฒนาพื้นที่

จากการศึกษาของพัชรปภัทร์ ตีระนันท์ (2552) สารนิพนธ์เรื่อง การเพิ่มศักยภาพของพื้นที่ในการพัฒนาประเทศของเกาหลีใต้ กล่าวว่าอุตสาหกรรมในประเทศเกาหลีใต้เป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศเกาหลีใต้ให้ก้าวหน้า แต่เดิมอุตสาหกรรมการต่อเรือ เป็นอุตสาหกรรมที่สร้างความสำเร็จให้แก่ประเทศเกาหลีใต้เป็นอย่างมาก ต่อมารัฐบาลได้ส่งเสริมให้มีการขุดเจาะน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อใช้ในอุตสาหกรรมการผลิตรถยนต์ และปัจจุบันประเทศเกาหลีใต้ยังประสบความสำเร็จในการขนส่งจากการคมนาคมทางทะเลอีกด้วย แต่เนื่องจากความต้องการให้เศรษฐกิจของประเทศเติบโตขึ้นมากกว่าเดิม รัฐบาลได้สนับสนุนการถมทะเลและพื้นที่ชายฝั่งด้วย

วิธีต่างๆ เช่นเดียวกับประเทศใกล้เคียงหลายประเทศที่มีปัญหาด้านความจำกัดของพื้นที่ เพื่อสร้างพื้นที่เศรษฐกิจแห่งใหม่ที่สามารถส่งเสริมการเจริญเติบโตให้แก่ประเทศ รวมทั้งขยายพื้นที่อุตสาหกรรมออกไปนอกตัวเมืองเพื่อกระตุ้นระบบเศรษฐกิจของพื้นที่ต่าง ๆ ในชนบท

แผนพัฒนาพื้นที่ของประเทศเกาหลีใต้

ประเทศเกาหลีใต้เป็นประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ตั้งอยู่บนคาบสมุทรเกาหลี พรมแดนทางเหนือติดกับประเทศเกาหลีเหนืออยู่ใกล้กับประเทศจีน ญี่ปุ่น และรัสเซีย ประเทศมีขนาดเล็ก ถึงแม้ว่าจะมีพื้นที่เพียง 100,210 ตารางกิโลเมตรโดยร้อยละ 65 เป็นพื้นที่ภูเขา แต่มีประชากรจำนวนมากประมาณ 49 ล้านคน (ความหนาแน่นประชากร 488 คน/ตารางกิโลเมตร) ซึ่งประมาณร้อยละ 49 กระจุกตัวอยู่ในภาคเมืองหลวงร้อยละ 46 อาศัยอยู่ในเมืองขนาดใหญ่ เช่น ปูซาน แทกู แทจอน กวางจู อินชอน และอุลซาน มีเพียงไม่ถึงร้อยละ 10 ของประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตชนบท

ดังที่กล่าวมาข้างต้นแล้วว่าเกาหลีใต้เป็นประเทศขนาดเล็กและไม่มีแหล่งทรัพยากรธรรมชาติซึ่งเป็นต้นทุนภาคการผลิตในภาคอุตสาหกรรมภายในประเทศ แต่ประเทศเกาหลีใต้นับได้ว่าเป็นประเทศหนึ่งที่สามารถพัฒนาเศรษฐกิจได้รวดเร็วและประสบความสำเร็จจนติดอันดับประเทศผู้นำเศรษฐกิจของโลก ด้วยการเติบโตอย่างต่อเนื่องของภาคอุตสาหกรรมมาตั้งแต่ปี 2504 อันเป็นผลจากนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจให้ก้าวสู่การเป็นประเทศอุตสาหกรรมและนโยบายการพัฒนาพื้นที่ของประเทศซึ่งมียุทธศาสตร์หลักคือการปรับโครงสร้างการใช้พื้นที่และจัดเตรียมโครงสร้างพื้นฐานให้สนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจขั้นสูงและความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน

การวางแผนพัฒนาเชิงพื้นที่ประเทศเกาหลีใต้มีการจัดทำแผน/ผังในหลายระดับ คือ ผังภาค ผังจังหวัด และผังเมือง/ชุมชน โดย ผังประเทศ (Comprehensive National Territorial Plan : CNTP) อยู่ภายใต้พระราชบัญญัติการใช้ที่ดินแห่งชาติ 2545 (Framework Act on National Territory, 2545) ซึ่งผังประเทศ (CNTP) จะเป็นการกำหนดทิศทางพัฒนาอื่นๆ จะต้องดำเนินการให้สอดคล้องโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ สร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับ

ประชาชน แก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยและสร้างสมดุลของการพัฒนาเพื่อลดช่องว่างความแตกต่างทางเศรษฐกิจระหว่างภาคต่าง ๆ ของประเทศ

ประเทศเกาหลีใต้ได้มีดำเนินการวางแผนประเทศ (CNTP) มาเป็นระยะเวลาประมาณ 40 ปี ซึ่งผังที่ 1 ถูกประกาศใช้ในปี 2517-2524 จนปัจจุบันใช้ผังที่ 4 ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2 (2554-2563) ภายใต้การบริหารประเทศของประธานาธิบดีลีเมียงบัก (Lee Myung-bak) โดยได้ปรับปรุงเนื้อหาสาระจากผังที่ 4 (2543-2563) อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศโลก (Climate Change), กระแสพัฒนาของโลกให้ความสำคัญกับการเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและการเติบโตแบบสีเขียว (Green Growth), การแข่งขันทางเศรษฐกิจในเวทีโลกและการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างและขีดอำนาจของระบบเศรษฐกิจโลก โดยผังประเทศฉบับปัจจุบันได้กำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะ 20 ปีสาระสำคัญของนโยบายมุ่งเน้น

- การพัฒนาแกนเศรษฐกิจพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกชายฝั่งทะเลตะวันตกและชายฝั่งทะเลทางตอนใต้ตามยุทธศาสตร์การเป็นประตู (gate way) สู่ภูมิภาคต่างๆของโลกผ่านการเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบการคมนาคมขนส่งทางสนามบินท่าเรือถนนและรถไฟเชื่อมต่อกับคาบสมุทรเกาหลีกับประเทศจีนและภูมิภาคเอเชีย

- พัฒนาให้เป็นประเทศชั้นนำของโลกภายใต้ยุทธศาสตร์การเติบโตแบบสีเขียว (green growth) ด้วยการเพิ่มพื้นที่สีเขียวสร้างสภาพแวดล้อมเมืองโครงสร้างพื้นฐานและระบบคมนาคมขนส่งที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

- เสริมสร้างการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคต่างๆสู่ระดับโลกเช่นการพัฒนาเขตเศรษฐกิจขนาดใหญ่ระดับภูมิภาค (mega/supra -regional economic zone) การปรับปรุงและยกระดับโครงสร้างพื้นฐานการจัดการพื้นที่เพื่อการลงทุนอุตสาหกรรม (industrial complex) และการส่งเสริมการค้าและวิจัย (R&D) ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมหลัก

- พัฒนาระบบโครงข่ายการคมนาคมขนส่งที่ทันสมัยและใช้ความเร็วสูง (high-tech and high-speed) ซึ่งประหยัดพลังงาน (energy saving) และคาร์บอนต่ำ (low-carbon)

- พัฒนาโครงข่ายสารสนเทศความเร็วสูง (high speed information network) เชื่อมโยงกับระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (spatial information system) เพื่อยกระดับไปสู่การเป็นประเทศชั้นนำในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร (ubiquitous territorial information)
- พัฒนาที่อยู่อาศัยที่น่าอยู่และสะดวกสบายสำหรับผู้มีรายได้น้อยในภาคต่างๆทั่วประเทศภายใต้แนวคิดการเติบโตแบบสีเขียว (green growth) คาร์บอนต่ำ (low-carbon) และใกล้แหล่งงาน
- บริหารจัดการน้ำเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (climate change) โดยดำเนินการจัดตั้งโครงการแม่น้ำ 4 สาย (four-river project) ซึ่งเป็นแม่น้ำใหญ่ที่สำคัญ 4 สายได้แก่ Han, Geum, Nakdong และ Yeongsan โครงการมีเป้าหมายเพื่อกักเก็บน้ำไว้ใช้ในยามขาดแคลน ควบคุมและป้องกันอุทกภัย ปรับปรุงคุณภาพน้ำและระบบนิเวศน์ สร้างสรรค์พื้นที่ริมแม่น้ำให้มีการใช้ประโยชน์ได้หลายรูปแบบและกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาภาคและเมืองในพื้นที่โดยรอบกัญญาความสำเร็จของโครงการคือการประสานความร่วมมือกันระหว่างรัฐบาลกลางและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ชวลิตา จันทร์พวง, 2554)

ดังนั้น ในการพัฒนาเชิงพื้นที่ของเมืองปูซาน จะอยู่ในเรื่องการพัฒนาแกนเศรษฐกิจพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกการพัฒนาเขตเศรษฐกิจขนาดใหญ่ระดับภูมิภาคการจัดการพื้นที่เพื่อการลงทุนอุตสาหกรรม การส่งเสริมการค้าและวิจัย (R&D) ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมหลักการพัฒนาโครงข่ายการคมนาคมขนส่งที่ทันสมัยและใช้ความเร็วสูงและการพัฒนาโครงข่ายสารสนเทศความเร็วสูงเชื่อมโยงกับระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ ตามแผนที่ได้กล่าวมาข้างต้น

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนและเขตเศรษฐกิจ

งานวิจัยของ Fan and Scott (2546) กล่าวในงานวิจัยเรื่อง การรวมกลุ่มอุตสาหกรรมและความสัมพันธ์ในการพัฒนาและการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศที่พัฒนาแล้วในภูมิภาคเอเชียตะวันออกพบว่าเขตที่พัฒนาแล้วในประเทศจีนนั้นมีความเหมือนกันมากกับเขตที่พัฒนาแล้วในเขตเศรษฐกิจของเอเชียตะวันออกประเทศอื่นๆซึ่งในไม่ช้านี้แนวโน้มข้างหน้าจะเปลี่ยนเป็นระบบเศรษฐกิจแบบเสรีโดยมีความสัมพันธ์เชิงบวกมากขึ้นระหว่างการรวมกลุ่มและมีอำนาจในการผลิตเพิ่มขึ้นอีกด้วยปรากฏการณ์นี้จะเกิดขึ้นเฉพาะส่วนและภูมิภาคที่เป็นระบบเสรีและมีการดำเนินการ

อย่างรวดเร็วซึ่งจากการพิจารณาี้แสดงให้เห็นว่าการรวมกลุ่มทางอุตสาหกรรมและการดำเนินการทางเศรษฐกิจนี้เพื่อกำหนดนโยบายในประเทศจีนและประเทศที่พัฒนาแล้วในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อีกทั้งยังสอดคล้องกับแนวคิดของสภากรณ์อัสวไชยชาญที่กล่าวว่า การลงทุนทางตรงระหว่างประเทศ ถือว่ามีบทบาทสำคัญที่จะช่วยให้การพัฒนาประเทศบรรลุเป้าหมายที่กำหนดได้ พร้อมทั้งทำให้เกิดการผลิตเกิดการจ้างงานเกิดการสะสมทุนและเกิดการถ่ายทอดเทคโนโลยีอันทำให้ประเทศเกิดการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

เขตเศรษฐกิจเสรีของเกาหลีใต้

เขตเศรษฐกิจเสรีคือเขตเศรษฐกิจพิเศษที่ซึ่งผ่อนปรนกฎข้อบังคับต่างๆ และเอื้อประโยชน์ต่อธุรกิจในด้าน การลดภาษี ความช่วยเหลือทางการเงิน และสิทธิประโยชน์อื่นๆอีกมากมายโดยพื้นที่เขตเศรษฐกิจเสรีที่เปิดให้มีการไปลงทุนนั้น ได้แก่เขตเศรษฐกิจเสรีอินชอน (Incheon Free Economic Zone, IFEZ) เขตเศรษฐกิจเสรีพูซาน-จินเฮ (Busan- Jinhae Free Economic Zone, BJFEZ) เขตเศรษฐกิจเสรีอ่าวกวางยาง (Gwangyang Bay Area Free Economic Zone, GFEZ) เขตเศรษฐกิจเสรีแทกู-คยองบุก (Daegu-Gyeongbuk Free Economic Zone) เขตเศรษฐกิจเสรีเซมันกีม-กุนซาน (Saemangeum-Gunsan Free Economic Zone, SGFEZ) และเขตเศรษฐกิจเสรีทะเลเหลือง (Yellow Sea Free Economic Zone, YSFEZ) (<http://www.fezone.go.kr>, 2556)

ข้อดีของเขตเศรษฐกิจเสรีของเกาหลีใต้

1. สิ่งอำนวยความสะดวกด้านการขนส่งระหว่างประเทศ
 - พื้นที่ยุทธศาสตร์ระหว่างประเทศญี่ปุ่นและจีน
 - ท่าอากาศยานที่ดีที่สุดระดับโลก รวมถึงสนามบินนานาชาติอินชอน
 - ท่าเรือปูซาน ซึ่งได้รับการจัดอันดับเป็นท่าเรืออันดับ 5 ของโลกในด้านความสามารถในการขนส่งสินค้า
2. สิทธิประโยชน์ทางภาษี
 - การลดภาษีเงินได้นิติบุคคลและภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

- การลดหย่อนภาษีสำหรับพนักงานและผู้บริหารต่างชาติ

3. ข้อยกเว้นพิเศษจากบัญญัติว่าด้วยการจ้างแรงงานที่เป็นธรรม (Labor Standards Act)

- ไม่มีโควตาจัดจ้างบุคคลที่เป็นทหารผ่านศึก พนักงานสูงอายุ หรือพนักงานผู้ซึ่งไร้

ความสามารถ

- ประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมได้อย่างเสรี

- ไม่มีข้อผูกมัดต่อการจ่ายเงินเดือนในวันที่พนักงานลาหยุด หรือ วันหยุดพิเศษรายเดือน สำหรับกรณีพนักงานหญิง

- จัดจ้างพนักงานภายนอก(ชั่วคราว) ได้อย่างเสรีมากขึ้น

4. การช่วยเหลือทางการเงินและสาธารณูปโภค

- เทศบาลและรัฐบาลท้องถิ่นจะให้ความช่วยเหลือทางการเงินสำหรับการพัฒนาที่ดินและการก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวก และจะให้เงินอุดหนุนสำหรับสำหรับค่าเช่าพื้นที่แก่ผู้ลงทุน

- รัฐบาลกลางและรัฐบาลท้องถิ่นจะให้ความช่วยเหลือทางการเงินสำหรับการก่อสร้างโรงงานและสถาบันวิจัย

- การประมูลแบบเปิด (Open bid) ไม่จำเป็นต้องเช่าที่ดินสาธารณะ แต่จะได้รับการจัดสรรพิเศษให้แก่การพัฒนาโดยนักลงทุนต่างชาติในต้นทุนที่ลดลง

- รัฐบาลกลางและรัฐบาลท้องถิ่นจะพิจารณาจัดสรรเงินทุนให้กับสาธารณูปโภค (เช่น ถนน สนามบิน ท่าเรือ สวนสาธารณะ) เป็นอันดับแรก (otp.moc.go.th, 2553)

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเมืองปูซาน

จากการศึกษาของ Jung-Chul Shin (ม.ป.ป.) ในงานวิจัยสถานภาพการลำดับชั้นของปูซาน และการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเชิงพื้นที่จากมุมมองของการวางแผนเมืองขั้นพื้นฐานกล่าวถึงศักยภาพของการเติบโตของเมืองปูซานที่มีข้อได้เปรียบของทำเลที่ตั้งที่ติดทางทะเลและระบบการ

ขนส่งภายในประเทศเช่น ท่าเรือทางรถไฟและสนามบินเพราะปูซานตั้งอยู่ที่ประตูไปยังพื้นที่แปซิฟิกและพื้นที่ทางเศรษฐกิจในเอเชียตะวันออกเฉียงเหนือและการส่งเสริมของการแลกเปลี่ยนความร่วมมือในเอเชียตะวันออกเฉียงเหนือปูซานตกลงที่จะเป็นฐานการค้าและเป็นจุดเริ่มต้นของรถไฟข้ามประเทศ เช่น TCR ในประเทศจีนและ TSR ในไซบีเรียอีกทั้งด้านการท่องเที่ยวมีการเพิ่มขึ้นของการพักผ่อนและการท่องเที่ยว จากสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติที่สง่างามและการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวในภาคตะวันออกเฉียงของปูซานรวมทั้งปูซานมีทรัพยากรมนุษย์ที่มีศักยภาพที่มีความรู้ในระดับสูง ซึ่งเป็นหลักพื้นฐานของอุตสาหกรรมซึ่งตามมาด้วยการเพิ่มขึ้นของประชากรในกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (ประชากรอายุ 15 -64 ปี) และผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยและในอุตสาหกรรมที่มีแนวโน้มเช่นอุตสาหกรรมยานยนต์ ซอฟต์แวร์และอุตสาหกรรมภาพยนตร์

จากการศึกษาของ Jang-SooRyu และคณะ (2549) ในงานวิจัยการสนับสนุนการมีส่วนร่วมของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาภูมิภาครายงานการประเมินตนเอง : ปูซาน สาธารณรัฐเกาหลี กล่าวถึง โครงสร้างของอุตสาหกรรมในปูซานมีด้วยกันสามขั้น โดยเริ่มจากอุตสาหกรรมขั้นที่หนึ่ง อุตสาหกรรมขั้นที่สองจนเปลี่ยนแปลงไปสู่อุตสาหกรรมบริการที่เห็นได้ชัดเจนมากขึ้นใน 20 ปีที่ผ่านมา ในปี 2546 อุตสาหกรรมขั้นที่สามรวมทั้งการไฟฟ้าก๊าซและน้ำประปาถึงปลูกสร้างและการบริการซึ่งคิดเป็นประมาณร้อยละ 80 ของเศรษฐกิจในภูมิภาค ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของชาติร้อยละ 67 อีกทั้งการทำเหมืองแร่และการผลิตคิดเป็นร้อยละ 19 ของเศรษฐกิจของปูซาน ในปีเดียวกัน ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของชาติและมีแนวโน้มลดลงกว่าในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมา รัฐบาลของปูซานได้กำหนดให้ท่าเรือขนส่ง อุตสาหกรรมชิ้นส่วนเครื่องจักรกลและวัสดุ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและการประชุม อุตสาหกรรมภาพยนตร์และไอทีเป็น 4 อุตสาหกรรมยุทธศาสตร์หลัก และนอกจากนี้ยังมีธุรกิจทางการเงิน ชีวภาพทางทะเล อุตสาหกรรมสำหรับผู้สูงอายุ อุตสาหกรรมรองเท้า การประมวลผลผลิตภัณฑ์ทางทะเล อุตสาหกรรมสิ่งทอและแฟชั่นซึ่งเป็น 6 อุตสาหกรรมเชิงกลยุทธ์ภายนอกที่เกิดขึ้นจากทรัพยากรที่มีอยู่

จากการศึกษาของ Dong-Wook Song และ Sung-Woo Lee (2550) ในงานวิจัยเศรษฐศาสตร์การขนส่ง บทความ การจัดการท่าเรือในเกาหลี กล่าวว่า ปูซานตั้งอยู่ที่ด้านปลายตะวันออกเฉียงคาบสมุทรเกาหลีท่าเรือของปูซานเป็นประตูเชื่อมโยงรัฐกับมหาสมุทรแปซิฟิกและทวีปเอเชีย ปู

งานมีการจัดการมากกว่า 10.1 ล้านตู้ในปี 2546 และพัฒนาเพิ่มขึ้นหลังจากปี 2554 โดยการก่อสร้างท่าเรือใหม่ปูซาน (Busan New Port) ตั้งอยู่ถัดจากท่าเรือของปูซานในปัจจุบันและพัฒนาเป็นท่าเรือขนส่งที่ทันสมัยกับ 45 ท่าเทียบเรือสำหรับเรือขนาด 50,000 ตันและความสามารถในการจัดการของ 8 ล้านตู้ต่อปี ปูซานเป็นท่าเรือหลักในประเทศเกาหลี ปูซานมีการจัดการทั้งหมดร้อยละ 40 ของการขนส่งสินค้าทางทะเลทั้งประเทศ การขนส่งตู้คอนเทนเนอร์ร้อยละ 85 ของประเทศและร้อยละ 40 ของผลิตภัณฑ์ของชาติทางทะเล ซึ่งมีท่าจอดเรืออยู่ 5 แห่ง ได้แก่ ท่าเรือเหนือ ท่าเรือใต้ ท่าเรือคัมซอน ท่าเรือทาแคโป และท่าเรือชุยอง

2.8 ข้อมูลทั่วไปประเทศเกาหลีใต้

ภาพที่ 2.1 ที่ตั้งประเทศเกาหลีใต้

ที่มา : <http://www.mapsofworld.com/south-korea/>

ประเทศเกาหลีใต้มีพื้นที่ 99,117 ตารางกิโลเมตรพื้นที่ส่วนใหญ่ประกอบไปด้วยเนินเขาและภูเขาถึงประมาณร้อยละ 70 ของพื้นที่ทั้งหมดความเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของแผ่นดินที่เป็นหินแกรนิตและหินปูนทำให้เกิดภูมิประเทศที่สวยงามประกอบด้วยเทือกเขาและหุบเขาเทือกเขาตลอดชายฝั่งด้านตะวันออกสูงชันและทอดตัวลงสู่ทะเลตะวันออกในขณะที่ชายฝั่งทางด้านใต้และ

ตะวันตกเทือกเขาต่ำๆลาดลงต่ำสู่ที่ราบชายฝั่งมีพื้นที่ที่เป็นที่ราบให้ทำการเพาะปลูกได้เพียงร้อยละ 30 ของพื้นที่ทั้งหมดประเทศเกาหลีใต้ประกอบไปด้วย 9 จังหวัด โดยมีกรุงโซลเป็นเมืองหลวงของประเทศและประกอบด้วยเมืองใหญ่ๆ 6 เมืองคือเมืองปูซาน แทกู อินชอน ควางจู แทจอนและอุลซาน มี 91 มณฑลใน 9 จังหวัด (<http://en.wikipedia.org/wiki/Busan>, 2551) ประเทศเกาหลีมีสภาพอากาศอยู่ในเขตอบอุ่นและมีสี่ฤดูกาลแตกต่างกันคือฤดูใบไม้ผลิฤดูร้อนฤดูใบไม้ร่วงและฤดูหนาว

2.9 ข้อมูลทั่วไปของปูซาน

2.9.1 ลักษณะทางภูมิศาสตร์

ภาพที่ 2.2 ที่ตั้งของเมืองปูซาน

ที่มา : <http://english.visitkorea.or.kr>

เมืองปูซานตั้งอยู่ปลายสุดทางตะวันออกเฉียงใต้สุดของคาบสมุทรเกาหลี มีพื้นที่ 768.408 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นพื้นที่ 0.8% ของพื้นที่ทั้งหมดของคาบสมุทรเกาหลี ประกอบด้วย 15 เขตปกครอง ตั้งอยู่บริเวณหุบเขาแคบระหว่างแม่น้ำนัคดงและแม่น้ำชูยง ทางทิศเหนือติดกับเมืองอุลซานและเมืองยั้งซาน ทางทิศตะวันตกติดกับเมืองกิมแฮและเมืองจินแฮ โดยมีช่องแคบเกาหลีอยู่

ทางใต้แบ่งระหว่างเกาหลีกับญี่ปุ่น มีเทือกเขากระจายอยู่ตอนกลาง ตอนเหนือ ตะวันตกและ ตะวันออกของเมือง มีอ่าวลึกและกระแสน้ำที่ดีจึงเป็นเมืองท่าที่สำคัญของประเทศและของโลก พื้นที่ของท่าเรือนี้จึงเป็นส่วนช่วยให้เมืองปูซานเป็นประตูหลักในการขนส่งสินค้าสำหรับ คาบสมุทรเกาหลีและทั่วทั้งภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงเหนือ (Jang-Soo Ryu, 2549)

2.9.2 ลักษณะภูมิอากาศ

เมืองปูซานตั้งอยู่ที่ปลายสุดทางตะวันออกเฉียงใต้ของคาบสมุทรเกาหลีอยู่ในเขตอบอุ่น ละครึ่งกลาง มีลมตามฤดูกาลและมีสี่ฤดูกาล คือ ฤดูใบไม้ผลิ ฤดูร้อน ฤดูใบไม้ร่วงและฤดูหนาว อุณหภูมิเฉลี่ยต่อปี 14.9 องศาเซลเซียสมีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยต่อปี 1,441.9 มิลลิเมตร เมืองปูซานมีลมแรงเมื่อเทียบกับพื้นที่อื่น ๆ ในประเทศเกาหลีใต้ ฤดูใบไม้ผลิจะเริ่มขึ้นในเดือนมีนาคมและจะ ลึกลงในช่วงปลายเดือนมิถุนายน ต้นดอกซากุระจะบานสะพรั่งในช่วงปลายเดือนมีนาคมและ อุณหภูมิจะสบายในเดือนเมษายนพฤษภาคมและมิถุนายน ฤดูฝนในช่วงปลายเดือนมิถุนายนและ กรกฎาคมเป็นสัญญาณการเริ่มต้นของฤดูร้อน อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยประมาณ 32 องศาเซลเซียสใน ตอนปลายเดือนกรกฎาคมจนถึงกลางเดือนสิงหาคม ฤดูใบไม้ร่วงเป็นช่วงต้นเดือนกันยายนจนถึง ปลายเดือนพฤศจิกายนฤดูหนาวจะเริ่มต้นปลายเดือนพฤศจิกายนจนถึงกุมภาพันธ์ แต่เมืองปูซานไม่ ค่อยมีหิมะตก ฤดูหนาวอุณหภูมิเฉลี่ยอยู่ที่ 3.8 องศาเซลเซียส นักท่องเที่ยวสามารถเพลิดเพลินไป กับเมืองปูซานตลอดทุกฤดูกาลเพราะสภาพอากาศที่ดีและทัศนียภาพที่สวยงามในช่วงฤดูร้อนเป็น เมืองที่แออัดไปด้วยผู้คนที่มาเพลิดเพลินไปกับหาดทรายที่สวยงาม

(<http://en.wikipedia.org/wiki/Busan>, 2551)

2.9.3 ประชากร

จากการเปิดตัวท่าเรือเมืองปูซานในปี 2419 จึงทำให้เกิดการพัฒนาอย่างรวดเร็วในการเป็น ศูนย์กลางของการค้าพาณิชย์และอุตสาหกรรมการพัฒนานี้ส่งผลให้จำนวนประชากรของประเทศ เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วประมาณ 200,000 คน ในปี 2479 การเข้ามาอย่างก้าวกระโดดของประชากรใน เมืองปูซานนั้นเป็นผลมาจากสงครามเกาหลี เป็นผลให้ประชากรของปูซานเกิน 1 ล้านคน ภายใน สิ้นปี 2538 ปัจจัยที่กระตุ้นการเพิ่มขึ้นของประชากรอีกประการหนึ่ง คือ นโยบายของรัฐบาลเพื่อ การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจผู้คนเข้ามาในเมืองเพื่อหางานทำ และปลายปี 2537 มีประชากร

ประมาณ 4 ล้านคน ที่อาศัยอยู่ในปูซาน ตั้งแต่ปี 2538 มีจำนวนประชากรเริ่มลดลง และในปี 2554 มีจำนวนประชากรที่อาศัยอยู่ในปูซาน 3,586,068 คน (Jang-Soo Ryu, 2549)

2.9.4 เศรษฐกิจ

เกาหลีใต้เป็นประเทศที่มีขนาดเศรษฐกิจใหญ่และมีเสถียรภาพนอกจากนี้ประชากรกว่าร้อยละ 90 ได้รับการศึกษาหรือการอบรมทางวิชาชีพ มีการคมนาคมขนส่งที่ครบครัน ระบบเครือข่ายไร้สายรองรับอยู่ทั่วประเทศ เทคโนโลยีที่ทันสมัย รวมถึงที่ตั้งของประเทศเป็นศูนย์กลางของภูมิภาคเอเชียตะวันออก (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน, 2551)

เมืองปูซานมีการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ดีตั้งแต่ในช่วงปลายปี 2513 โดยเริ่มจากอุตสาหกรรมเบา เช่น สิ่งทอ รองเท้าและไม้อัด อีกทั้งยังมีอุตสาหกรรมหลักดั้งเดิม เช่น อุตสาหกรรมต่อเรือ ยานยนต์ ชิ้นส่วนเครื่องจักร ตั้งแต่นั้นมาเมืองได้เจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง และมีการพยายามจัดระเบียบอุตสาหกรรม ตัวอย่างที่ดีเห็นได้จากการเลือกและการลงทุนอย่างเข้มข้นในสิบอุตสาหกรรมเชิงกลยุทธ์ที่มีศักยภาพที่ดีในการเจริญเติบโตและการเป็นผู้นำทางเศรษฐกิจของเมืองปูซานสิ่งเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งของวิสัยทัศน์ที่กว้างขึ้นจากเมืองท่าเรือซึ่งจะพัฒนาไปสู่ศูนย์กลางของการแลกเปลี่ยนจากทั่วโลก และทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางที่สำคัญของโลกดิจิทัล ธุรกิจด้านการเงินและการท่องเที่ยวในแถบมหาสมุทรแปซิฟิกจากความพยายามอย่างมากเหล่านี้จึงส่งผลให้เมืองปูซานกลายเป็นหนึ่งในสิบเมืองที่ดีที่สุดในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกที่จะทำธุรกิจ (www.busan.go.kr, 2556)

การลงทุนโดยตรงจากต่างชาติในปูซาน จำนวนการลงทุนจากต่างชาติด้านอุตสาหกรรม การผลิตคิดเป็นร้อยละ 20 และด้านบริการอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 80 จากลงทุนจากต่างชาติมาจาก เอเชียร้อยละ 50 จากยุโรปร้อยละ 25 จากสหรัฐอเมริการ้อยละ 20 และประเทศอื่น ๆ ร้อยละ 5 และประกอบกับการเปิดเขตเศรษฐกิจเสรีปูซาน-จินแฮ เมื่อเดือนมีนาคม 2547 ได้ดึงดูดบริษัทต่างชาติ ถึง 58 บริษัทเข้ามาลงทุนมูลค่าการลงทุนสูงถึง 1,310 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยในปี 2554 มีการลงทุนจากต่างชาติถึง 234 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในอุตสาหกรรมเทคโนโลยีระดับสูงและท่าเรือขนส่งสินค้า (www.korea.net, 2556)

ด้านการท่องเที่ยวภาคตะวันออกเฉียงใต้ของเกาหลีถือเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวโดยแท้ เนื่องจากมีท่าเรือที่ใหญ่ที่สุดของประเทศ โบราณสถาน และโบราณวัตถุที่เด่นที่สุดของเกาหลีในสมัยอาณาจักรซิลลา ที่มีรูปแบบอย่างพุทธศิลป์ที่วิจิตรงดงาม ซึ่งภูมิประเทศที่ประกอบไปด้วยแนวชายฝั่งทะเลและชายหาดที่มีความสวยงาม หน้าผาที่มีรูปทรงแปลกตา และภูเขาซึ่งเหมาะสำหรับกิจกรรมการปีนเขาและชื่นชมทัศนียภาพที่งดงามของเมือง ทิวเขาสูงชันที่ปรากฏเป็นเกาะแก่งแทรกอยู่ในพื้นที่หลายแห่งและเว้าลึกที่กว้างใหญ่ของมหาสมุทรก่อให้เกิดเป็นภาพทิวทัศน์ที่สวยงามอีกทั้งสภาพภูมิอากาศที่ไม่ร้อนเกินไปหรือหนาวเกินไป และการจัดเทศกาลภาพยนตร์นานาชาติปูซานซึ่งได้รับความสนใจอย่างมากจากนักท่องเที่ยว (www.korea.net, 2556)

3. ผลการวิจัย

3.1 การศึกษาศักยภาพของเมืองปูซานกับการพัฒนาเศรษฐกิจ

3.1.1 ด้านที่ตั้งและสภาพภูมิประเทศ

เมืองปูซานตั้งอยู่ปลายสุดทางตะวันออกเฉียงใต้ของคาบสมุทรเกาหลี โดยมีที่ราบลุ่มแม่น้ำนัคดง ซึ่งเป็นพื้นที่ปลูกข้าวที่สำคัญของประเทศ และมีกระแสน้ำเย็นพูคานที่ไหลลงไปทางทิศใต้จากฝั่งที่หนาวเย็นของทะเลตะวันออกเฉียงเหนือกระแสน้ำเย็นนี้มีความรุนแรงและมีอิทธิพลต่อบริเวณทางตอนใต้ของคาบสมุทรมากและเมื่อกระแสน้ำเย็นไหลมาปะทะกับกระแสน้ำอุ่นในบริเวณทะเลใต้จึงเกิดผลดีต่อการประมงเป็นอย่างมากเพราะเป็นแหล่งปลาชุกชุม อีกทั้งชายฝั่งเป็นอ่าวลึกและกระแสน้ำที่ดีจึงเป็นเมืองท่าที่สำคัญของประเทศและของโลกพื้นที่ของท่าเรือนี้จึงเป็นส่วนช่วยให้เมืองปูซานเป็นประตูหลักในการขนส่งสินค้าสำหรับคาบสมุทรเกาหลีและทั่วทั้งภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงเหนือ

สภาพอากาศของเมืองปูซานอยู่ในเขตอบอุ่นมี 4 ฤดูกาลคือฤดูใบไม้ผลิฤดูร้อนฤดูใบไม้ร่วงและฤดูหนาว อุณหภูมิเฉลี่ยต่อปี 14.9 องศาเซลเซียส ดังนั้น นักท่องเที่ยวสามารถเพลิดเพลินไปกับเมืองปูซานตลอดทุกฤดูกาลเพราะสภาพอากาศที่ดีและทัศนียภาพที่สวยงาม

3.1.2 ด้านการคมนาคมขนส่ง

เมืองปูซานเป็นประตูที่เชื่อมระหว่างทวีปเอเชียกับมหาสมุทรแปซิฟิก และเป็นศูนย์กลางโลจิสติกของเอเชียตะวันออกเฉียงเหนือที่ตั้งอยู่บนเส้นทางเดินเรือที่ดีที่สุดของโลกและมีระบบการขนส่งที่สามารถเชื่อมโยงได้สะดวกทั้งทางอากาศ ทางทะเลและทางบก ที่ประกอบไปด้วยท่าอากาศยานนานาชาติ รถไฟความเร็วสูง รถไฟใต้ดิน รถโดยสารประจำทาง ท่าเรือเฟอร์รี่ระหว่างประเทศ โดยเฉพาะท่าเรือขนส่งและกระจายสินค้า เพราะเมืองปูซานเป็นประตูที่เชื่อมระหว่างทวีปเอเชียกับมหาสมุทรแปซิฟิก และพื้นที่ทางเศรษฐกิจในเอเชียตะวันออกเฉียงเหนือจึงทำให้ง่ายต่อการเข้าไปในส่วนต่าง ๆ ของเกาหลีและทั่วโลก

3.1.3 ด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม

โดยการเป็นเขตเศรษฐกิจเสรีปูซาน-จินเฮ (Busan- Jinhae Free Economic Zone : BJFEZ) ที่มีการพัฒนาพื้นที่และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อรองรับการลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศตามแผนการพัฒนาเขตเศรษฐกิจ มีพื้นที่ทั้งหมด 5 แห่ง คือ พื้นที่ท่าเรือใหม่ (Busan New Port) พื้นที่ มยองจี (Myeongji) เป็นพื้นที่ธุรกิจระหว่างประเทศ พื้นที่จีซา (Jisa) เป็นพื้นที่สำหรับเทคโนโลยีระดับสูงและการผลิต พื้นที่ดุงดง (Dudong) วิศวกรรมหุ่นยนต์และศูนย์การศึกษาและวิจัย และพื้นที่อุงดง(Ungdong) เป็นพื้นที่สำหรับเป็นสถานที่ท่องเที่ยวและพักผ่อนโดยเขตธุรกิจระหว่างประเทศของพื้นที่มยองจี (Myeongji Area) เขตการท่องเที่ยวและันทนาการของพื้นที่อุงดง (Ungdong Area) และพื้นที่ท่าเรือใหม่ปูซาน (Busan New Port) เป็นพื้นที่ที่อยู่ในระหว่างการดำเนินการพัฒนา และเขตเศรษฐกิจเสรีนี้เป็นที่ตั้งของนิคมอุตสาหกรรมที่สำคัญ

3.1.4 การท่องเที่ยว

เนื่องจากเมืองปูซานมีความสำคัญตั้งแต่สมัยอาณาจักรซิลลา จึงทำให้มีแหล่งโบราณสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ รวมทั้งหลักฐานทางโบราณคดีในการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ในยุคหินเก่าสมัยเมื่อ 15,000 ปีก่อน แหล่งโบราณสถาน เช่น วัดแสดง ยงกุกซา วัดโพโมซา วัดทงโดซา วัดพุทธกุกซาและถ้ำชกกรัม วัดแฮอินซา เป็นต้น และลักษณะของภูมิประเทศที่เป็นแนวชายฝั่งทะเลจึงมีชายหาดที่มีความสวยงาม เช่น ชายหาดแฮอินแดเป็นชายหาดที่มีชื่อเสียงมากที่สุดในประเทศ

เกาหลีใต้ และเป็นสถานที่สำหรับจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรมและงานเทศกาลต่าง ๆ ตลอดทั้งปี และมีการท่องเที่ยวทางทะเล การนั่งเรือชมเกาะแก่งต่างๆ นอกจากนี้ยังมีหน้าผาที่มีรูปทรงแปลกตา ภูเขา และมีบ่อน้ำพุร้อนที่กระจายอยู่รอบ ๆ เมือง ซึ่งเห็นได้ถึงการมีทรัพยากรทางธรรมชาติในการดึงดูดนักท่องเที่ยว ประกอบกับด้านธุรกิจบริการและการจัดประชุม (Meetings, Incentive Travel, Conventions, Exhibitions : MICE) เป็นธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการจัดประชุม การท่องเที่ยว การประชุมนานาชาติ และการจัดนิทรรศการ ด้านอุตสาหกรรมภาพยนตร์ของเมืองปูซานได้เป็นศูนย์กลางของการจัดเทศกาลภาพยนตร์นานาชาติปูซานซึ่งจัดขึ้นตั้งแต่ปี 2539 จนถึงปัจจุบันรวม 18 ครั้ง ซึ่งในเทศกาลมีภาพยนตร์กว่า 200 เรื่องจาก 60 ประเทศทั่วโลกให้ชมและเทศกาลนี้ยังได้รับความนิยมเป็นอันดับ 5 ของเทศกาลภาพยนตร์ทั่วโลก และด้านการแพทย์ของเมืองปูซานพร้อมไปด้วยบุคลากรทางการแพทย์ที่มีคุณภาพและประสบการณ์ ประกอบกับค่าใช้จ่ายทางการแพทย์ที่ไม่สูงเมื่อเปรียบเทียบกับสหรัฐอเมริกา จีนหรือสิงคโปร์ จึงเป็นสิ่งที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวได้อย่างดี

3.2 การศึกษาการเชื่อมโยงกิจกรรมทางเศรษฐกิจของเมืองปูซาน

3.2.1 ด้านการเป็นเขตเศรษฐกิจเสรีและนโยบายส่งเสริมการลงทุน

จากการพัฒนาของเขตเศรษฐกิจเสรีปูซาน-จินแฮ และประกอบกับประเทศเกาหลีใต้มีนโยบายส่งเสริมการลงทุนตามกฎหมายพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ (Foreign Investment Promotion Act) เช่น การเข้าไปลงทุนในเขตการลงทุนจากต่างประเทศ (Foreign Investment Zone) จะได้สิทธิพิเศษ เช่น การยกเว้นภาษีธุรกิจและภาษีรายได้ การยกเว้นค่าธรรมเนียมการใช้สิ่งอำนวยความสะดวก เป็นต้น

การลงทุนจากต่างประเทศในเขตเศรษฐกิจเสรีปูซาน-จินแฮในปี 2554 มีมูลค่าการลงทุนสูงถึง 1,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ด้านท่าเรือใหม่ มีมูลค่าการลงทุน 402.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐ จากองค์กรท่าเรือสิงคโปร์ (Port of Singapore Authority : PSA) และบริษัท ดีพี เวิร์ด (DP World) ประเทศสหรัฐอเมริกาบริบิ มิเรตส์

ด้านอุตสาหกรรมเทคโนโลยีระดับสูง มีมูลค่าการลงทุน 638.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐ จากบริษัทรีนัลด์ ซัมซุง มอเตอร์ (Renault Samsung Motors) ประเทศฝรั่งเศส บริษัท อีเอ็นเค (ENK) ประเทศสหรัฐอเมริกา และบริษัท เอสเคเอฟ (SKF) ประเทศสวีเดน

ด้านโลจิสติกส์มีมูลค่าการลงทุน 35.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐ จากบริษัทซีแอนท์เอส อินเตอร์เนชันแนลโลจิสติกส์ จำกัด (C&S Int'l Logistics Center Co., Ltd.) ประเทศญี่ปุ่นและไอร์แลนด์และศูนย์กระจายสินค้าปูซาน (Busan Newport Distripark) ประเทศญี่ปุ่น

ด้านการท่องเที่ยวและสันทนาการ มีมูลค่าการลงทุน 1.4 ล้านดอลลาร์สหรัฐ จากธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ฮ่องกง

จากการลงทุนจากต่างประเทศในปี 2554 ด้านอุตสาหกรรมเทคโนโลยีระดับสูงมีมูลค่าการลงทุนสูงที่สุดแสดงให้เห็นว่าเมืองปูซานมีศักยภาพที่เป็นพื้นฐานในด้านอุตสาหกรรมเทคโนโลยีระดับสูง

การเชื่อมโยงอุตสาหกรรมในภูมิภาคตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศเกาหลี ที่เป็นภูมิภาคอุตสาหกรรมที่สำคัญของประเทศ โดยเขตเศรษฐกิจเสรีปูซาน-จินแฮเป็นศูนย์กลางการเชื่อมโยงของภูมิภาคนี้ ซึ่งส่งผลต่อการประหยัดอันเนื่องมาจากที่ตั้งใกล้กัน ได้แก่ เมืองปูซาน มีอุตสาหกรรมในเขตเมือง และเขตเศรษฐกิจเสรี ที่ประกอบด้วยกิจการการเดินเรือ ท่าเรือ โลจิสติกส์ การวิจัยและการพัฒนา บริษัทข้ามชาติต่าง ๆ เมืองอุลซาน มีอุตสาหกรรมสำคัญ คือ อุตสาหกรรมรถยนต์และต่อเรือ เมืองชางวอน มีอุตสาหกรรมสำคัญ คือ อุตสาหกรรมเครื่องจักรกล เมืองคองเจมีอุตสาหกรรมสำคัญ คือ อุตสาหกรรมต่อเรือ และเมืองชอนจูในเขตคยองนัม มีอุตสาหกรรมสำคัญ คือ อุตสาหกรรมการบิน

3.2.2 ด้านการเป็นท่าเรือ

ภูมิประเทศของเมืองปูซานที่ตั้งอยู่บริเวณปลายสุดทางตะวันออกเฉียงใต้ของคาบสมุทรเกาหลี พื้นที่ทางใต้และตะวันออกเฉียงติดกับมหาสมุทรแปซิฟิก จึงส่งผลดีต่อการเป็นท่าเรือ และท่าเรือของเมืองปูซานนี้เมืองท่าขนส่งสินค้าทางทะเลที่ใหญ่ที่สุดของประเทศ และใหญ่เป็นอันดับ 5 ของโลก โดยในปี 2553 ด้านท่าเรือขนส่งและอุตสาหกรรมเดินเรือของเมืองปูซานมีรายได้ 143 ดอลลาร์

สหรัฐ โดยท่าเรือปูซานมีท่าจอดเรืออยู่ 5 แห่ง ได้แก่ ท่าเรือเหนือ ท่าเรือใต้ ท่าเรือคัมชอน ท่าเรือทาแคโปและท่าเรือชูยอง และการสร้างท่าเรือใหม่ปูซานที่ประกอบไปด้วยท่าเทียบเรือ 45 แห่ง เพื่อรองรับการขนส่งสินค้าทางทะเลที่มากขึ้น จากเส้นทางการขนส่งสินค้าทางทะเลของเมืองปูซานมี 3 เส้นทางหลัก ได้แก่ 1. เส้นทางผ่านไปยังฮ่องกง ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ คลองสุเอซประเทศอียิปต์และเมืองเคปทาวน์ประเทศแอฟริกาใต้ 2. เส้นทางผ่านไปยังภูมิภาคอเมริกากลาง ทวีปยุโรป และคลองปานามาประเทศปานามา 3. เส้นทางผ่านไปยังทวีปยุโรปและภูมิภาคเอเชียกลาง นอกจากนี้ประเทศเกาหลีใต้ยังมีโครงการสร้างทางรถไฟเชื่อมต่อกับทางรถไฟที่สำคัญในเอเชีย คือ ทางรถไฟทรานส์ไซบีเรีย(Tran Siberia Railroad : TSR) ทางรถไฟจีน(Trans China Railroad : TCR) และทางรถไฟมองโกเลีย (Tran Mongolian Railroad : TMR) ที่เป็นเส้นทางเพื่อเชื่อมต่อไปยังยุโรป

3.2.3 ด้านการเป็นสนามบิน

ด้านการคมนาคมทางอากาศ เมืองปูซานเป็นที่ตั้งของสนามบินนานาชาติกิมแฮ(Gimhae International Airport) มีสายการบินภายในประเทศ 4 สายการบิน และต่างประเทศ 13 สายการบิน และมีเที่ยวบินระหว่างประเทศกว่า 472 เที่ยวบินจาก 24 เมืองใน 10 ประเทศ ดังภาพที่ 4.34 โดยในปี 2556 สนามบินนานาชาติกิมแฮมีผู้โดยสารผ่านเข้า-ออกกว่า 4.7 ล้านคน โดยเป็นผู้โดยสารขาเข้า 2.4 ล้านคนและผู้โดยสารขาออก 2.3 ล้าน

3.2.4 การท่องเที่ยวและธุรกิจบริการ

จากการเป็นเมืองที่มีประวัติศาสตร์ยาวนานตั้งแต่สมัยอาณาจักรซิลลา จึงมีแหล่งโบราณสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์มากมาย เช่น วัดแฮอินซา วัดพุลกุกซาและถ้ำชกกูรัม ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลก และประกอบกับภูมิประเทศของเมืองที่เป็นแนวชายฝั่งทะเล ชายหาดหน้าผาและภูเขาที่มีความสวยงาม อีกทั้งอุณหภูมิเฉลี่ยต่อปี 14.9 องศาเซลเซียสจึงสามารถท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี และจากการที่เมืองปูซานถูกจัดอันดับให้เป็นอันดับ 4 ของเมืองที่ดีที่สุดในโลกในการจัดประชุมระหว่างประเทศในเอเชียและเป็นอันดับที่ 17 ของโลกเมื่อปี 2554 โดย Union of International Associations (UIA) โดยมีการจัดประชุมระหว่างประเทศถึง 103 ครั้ง เมืองปูซานได้วางแผนขยายกิจกรรมต่างประเทศและพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกของการจัดประชุมระหว่าง

ประเทศต่างๆ เช่น การขยายศูนย์การจัดประชุมและนิทรรศการปูซาน (Busan Exhibition and Convention Center : BEXCO) โดยเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวก ห้องจัดประชุมและห้องจัดแสดง เป็นต้น

3.3 การศึกษาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคของเมืองปูซานกับการพัฒนาประเทศเกาหลีใต้

จากการศึกษาและทบทวนวรรณกรรมพบว่า เมืองปูซานมีจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคในการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและการพัฒนาประเทศเกาหลีใต้ โดยนำทฤษฎี SWOT Analysis มาวิเคราะห์เพื่อค้นหาจุดแข็งจุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคของเมืองปูซาน โดยมีรายละเอียดแต่ละประเด็น ดังนี้

3.3.1 จุดแข็งของเมืองปูซาน

1) การเป็นท่าเรือ

จากการศึกษาพบว่าท่าเรือของเมืองปูซานเป็นท่าเรือขนส่งสินค้าทางทะเลที่ใหญ่ที่สุดในโลก ประเทศและใหญ่เป็นอันดับ 5 ของโลกและอยู่บนเส้นทางของการขนส่งสินค้าที่สำคัญของโลก เห็นได้จากจำนวนการขนส่งสินค้าผ่านตู้คอนเทนเนอร์ของเมืองในปี 2555 ที่มีมากถึง 17 ล้าน TEU หรือคิดเป็นร้อยละ 75 ของทั้งประเทศ อีกทั้งเป็นตลาดปลาที่ใหญ่ที่สุดของประเทศที่มีผลผลิตทางทะเลคิดเป็นร้อยละ 40 ของผลผลิตทางทะเลทั้งหมดของประเทศ ที่เป็นจุดแข็งที่สำคัญในการพัฒนาประเทศเกาหลีใต้เป็นอย่างดี

2) ภูมิประเทศของเมือง

จากการศึกษาพบว่าภูมิประเทศของเมืองตั้งอยู่ทางตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศที่เชื่อมต่อกับมหาสมุทรกับแผ่นดินและการเป็นท่าเรือขนส่งสินค้า ประกอบกับระบบการคมนาคมขนส่งของเมืองปูซานมีประสิทธิภาพ โดยการรวมกันของการขนส่งทางบก ทางทะเล และทางอากาศนั้นทำให้การขนส่งสินค้าจากท่าเรือไปยังพื้นที่ต่างๆในประเทศและต่างประเทศมีความสะดวกมากยิ่งขึ้น

3) การเป็นเมืองมรดกโลก

จากการศึกษาพบว่าเมืองปูซานเป็นเมืองที่มีวัฒนธรรมที่ยาวนาน แหล่งโบราณสถานที่จึงมีปรากฏให้เห็นหลายแหล่ง และยังได้จดทะเบียนเป็นมรดกโลกอีกด้วย คือ วัดพุทธกุชชาและถ้ำชกกูรัม วัดแฮอินซา นอกจากนี้ยังมีพิพิธภัณฑสถานเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของเมืองปูซานและของประเทศเกาหลีอีกด้วย

4) การผลิตทรัพยากรมนุษย์ที่มีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาพบว่า เมืองปูซานเป็นที่ตั้งของมหาวิทยาลัย 25 แห่ง ศูนย์วิจัยและพัฒนา 334 แห่ง และวิทยาลัยเทคนิค 21 แห่ง ที่พร้อมไปด้วยบุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณภาพในแต่ละด้าน ทำให้สามารถผลิตทรัพยากรมนุษย์ที่มีประสิทธิภาพที่เป็นพื้นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศเกาหลีได้เป็นอย่างดี

3.3.2 จุดอ่อนของเมืองปูซาน

1) การขาดแคลนที่ดินใช้ประโยชน์

เนื่องจากการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ มีการเข้ามาลงทุนจากต่างประเทศเป็นจำนวนมากและการหลั่งไหลของแรงงาน พื้นที่จึงไม่เพียงพอต่อความต้องการ และประกอบกับภูมิประเทศของเมืองเป็นภูเขาและติดกับทะเล จึงทำให้พื้นที่ราบมีจำกัดและที่ดินราคาสูงการพัฒนาพื้นที่จึงเป็นไปได้ยากจากการถมทะเลและระเบิดภูเขาเพื่อเพิ่มพื้นที่ราบให้เพียงพอต่อความต้องการ

2) ปัญหาและผลกระทบจากท่าเรือ

จากการพัฒนาท่าเรือนั้น ได้ส่งผลให้เกิดปัญหาต่าง ๆ คือ ปัญหาการจราจรที่แออัด เนื่องจากปริมาณรถบรรทุกตู้คอนเทนเนอร์ที่มีขนาดใหญ่และมีจำนวนมาก ปัญหามลพิษทางอากาศจากการที่มีรถบรรทุกตู้คอนเทนเนอร์จำนวนมากแล้ว เขตนิคมอุตสาหกรรมที่มีอยู่หลายแห่งและการก่อสร้างเขตอุตสาหกรรมนั้น ทำให้เกิดฝุ่นควันเป็นมลพิษทางอากาศ และปัญหามลพิษทางเสียงเกิดจากการสัญจรของรถบรรทุกตู้คอนเทนเนอร์และเสียงเครื่องยนต์ของเรือบริเวณท่าเรือ ด้วยปัญหาเหล่านี้จึงส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมและคุณภาพชีวิตของประชากรในเมืองปูซาน

3.3.3 โอกาสของเมืองปูซาน

1) การเป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์ระหว่างประเทศ

นโยบายของเมืองปูซานมีการส่งเสริมและพัฒนาท่าเรือเพื่อให้เป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์ การพัฒนาเขตเศรษฐกิจเสรีปูซาน-จินแฮเพื่อให้เป็นศูนย์กลางการผลิต การพัฒนาศูนย์กลางทางการเงิน องค์การท่าเรือปูซานมีแผนก่อสร้างท่าเรือใหม่ โดยการพัฒนาพื้นที่ดินแดนเบื้องหลังของเมืองในการก่อสร้างท่าเรือใหม่ ที่ประกอบไปด้วย ท่าเทียบเรือ 45 แห่ง ศูนย์กระจายสินค้าและเขตการค้าเสรี ที่รองรับการเข้ามาของสินค้าและการลงทุนจากต่างประเทศในอนาคต

2) ด้านธุรกิจบริการและการบันเทิง

นโยบายของเมืองปูซานด้านการท่องเที่ยวนั้น มีการส่งเสริมด้านธุรกิจบริการและการบันเทิง โดยจากการที่เป็นผู้นำของการจัดประชุมระดับโลก ทำให้เมืองปูซานเป็นที่รู้จักในระดับโลกและดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้ามาเยือนอย่างต่อเนื่อง และมีการพัฒนาศูนย์การท่องเที่ยว ประกอบไปด้วย ศูนย์การจัดประชุม ห้างสรรพสินค้า โรงแรมและสิ่งอำนวยความสะดวกที่ทันสมัยอย่างครบครัน เพื่อตอบสนองต่อนโยบายที่ต้องการให้เป็นเมืองศูนย์กลางทางการท่องเที่ยวในระดับโลก

3.3.4 อุปสรรคของเมืองปูซาน

1) การไหลออกของทรัพยากรมนุษย์ที่มีประสิทธิภาพในท้องถิ่น

เนื่องจากการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมและการลงทุนจากต่างประเทศ ทำให้เกิดการหลั่งไหลของทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพจำนวนมากทั้งในประเทศและต่างประเทศเกิดการแข่งขันสูง เพราะทรัพยากรที่มีคุณภาพในท้องถิ่นมีความสามารถเฉพาะในบางธุรกิจอุตสาหกรรมเท่านั้น ทำให้ทรัพยากรที่มีคุณภาพในท้องถิ่นต้องออกจากพื้นที่

2) การกระจายตัวของท่าเรือโดย “นโยบายสองท่าเรือ”

นโยบายสองท่าเรือ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาท่าเรือเหนือและการก่อสร้างท่าเรือใหม่ มีแนวโน้มความเสี่ยงด้านงบประมาณที่อาจเกิดขึ้นได้จึงต้องควบคุมอย่างระมัดระวัง โดยการเน้นการพัฒนาที่แตกต่างกัน ท่าเรือเหนือเน้นการพัฒนาในด้านศูนย์การบันเทิง เทคโนโลยีและการสื่อสาร

สวนสนุกและสวนน้ำ และการท่องเที่ยวทางทะเลระหว่างประเทศ เพราะเป็นที่ตั้งของสถานีขนส่งผู้โดยสารทางทะเลในประเทศและระหว่างประเทศ ส่วนทางเรือใหม่เน้นการพัฒนาในด้านท่าเทียบเรือ ศูนย์กระจายสินค้าและการสร้างเขตการค้าเสรี เพื่อที่จะเป็นศูนย์กลางโลจิสติกของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงเหนือ

4. สรุปและอภิปรายผล

จากผลการศึกษา เรื่องศักยภาพของเมืองปูซานต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศเกาหลีใต้ มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ คือ 1) ศึกษาศักยภาพของเมืองปูซานกับการพัฒนาเศรษฐกิจ 2) ศึกษาการเชื่อมโยงกิจกรรมทางเศรษฐกิจของเมืองปูซาน และ 3) ศึกษาจุดแข็งจุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคของเมืองปูซานกับการพัฒนาประเทศ ได้สรุปและอภิปรายผลดังต่อไปนี้

1) การศึกษาศักยภาพของเมืองปูซานกับการพัฒนาเศรษฐกิจ พบว่าเมื่อปูซานมีภูมิประเทศที่เป็นภูเขาติดกับมหาสมุทรแปซิฟิก ซึ่งเป็นศักยภาพที่ดีต่อการเป็นท่าเรือและการท่องเที่ยวทางทะเล สภาพภูมิอากาศของเมืองที่ไม่หนาวเกินไปหรือร้อนเกินไปจึงเหมาะสมต่อการท่องเที่ยวได้ทุกฤดู การขนส่งของเมืองปูซาน มีระบบการขนส่งที่สะดวกเนื่องจากการรวมกันของการขนส่งทางบก ทางอากาศและทางทะเล เมืองปูซานเป็นเมืองที่มีอุตสาหกรรมที่สำคัญในการต่อเรือ ยานยนต์ และการเป็นท่าเรือที่ใหญ่ที่สุดของประเทศและใหญ่เป็นอันดับ 5 ของโลก อีกทั้งการมีเขตเศรษฐกิจเสรีปูซาน-จินแฮที่มุ่งเน้นด้านการลงทุนจากต่างประเทศและการพัฒนาท่าเรือใหม่ปูซานเพื่อรองรับการขนส่งทางทะเลเมืองปูซานมีประชากรมากกว่า 4 ล้านคนและการมีสถาบันการศึกษาเฉพาะด้านที่สำคัญของอุตสาหกรรม จึงทำให้มีทรัพยากรมนุษย์ที่มีศักยภาพต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ

2) การศึกษาการเชื่อมโยงกิจกรรมทางเศรษฐกิจของเมืองปูซานพบว่าจากการเป็นเขตเศรษฐกิจเสรีที่มีการรวมกันกลุ่มของอุตสาหกรรม ธุรกิจและการบริการ จึงเป็นศูนย์กลางการเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจของประเทศเกาหลีใต้ และการเป็นท่าเรือที่มีการขนส่งทางทะเลมากกว่า 17 ล้านTEUในปี 2554 และการสร้างท่าเรือใหม่ปูซานทำให้มีการลงทุนจากบริษัท โลจิสติกจากต่างประเทศเป็นจำนวนมากประกอบกับการเป็นสนามบินที่มีเส้นทางการบินกว่า 28 เมืองใน 10 ประเทศภายในภูมิภาคเอเชีย อีกทั้งการเป็นผู้นำการจัดประชุมระหว่างประเทศจึงทำให้เกิดการท่องเที่ยวจากต่างประเทศมากขึ้น

3) การศึกษาจุดแข็งจุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคของเมืองปูซานกับการพัฒนาประเทศ พบว่าจุดแข็งของเมืองปูซาน คือ ด้านภูมิประเทศที่เอื้อต่อการเป็นท่าเรือที่สำคัญของประเทศและของโลก และเมืองที่มีประวัติศาสตร์ที่ยาวนาน มีแหล่งโบราณสถานที่เป็นมรดกโลกที่สำคัญ และทรัพยากรมนุษย์ที่ศักยภาพที่เป็นพื้นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจ จุดอ่อนของเมืองปูซาน คือ การขาดพื้นที่ใช้ประโยชน์จากราคาที่ดินแพงและพื้นที่ราบที่มีจำกัด และปัญหาการจราจรอัดทำให้เกิดปัญหาด้านมลพิษทางอากาศและมลพิษทางเสียง โอกาสของเมืองปูซาน คือ จากการเป็นท่าเรือที่กำลังพัฒนาท่าเรือใหม่ขึ้น ที่จะเป็นศูนย์กลางโลจิสติกของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงเหนือพร้อมทั้งเขตการค้าเสรีเพื่อรองรับการลงทุนจากในประเทศและต่างประเทศ และศูนย์กลางการท่องเที่ยวของเอเชียตะวันออกเฉียงเหนือ อุปสรรคของเมืองปูซาน คือ การไหลออกของทรัพยากรมนุษย์ที่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากมีการแข่งขันอย่างสูงและนโยบาย สอง ท่าเรือ ซึ่งเป็นนโยบายที่อาจมีผลกระทบด้านงบประมาณ เนื่องจากมีการพัฒนาท่าเรือเหนือและการก่อสร้างและพัฒนาท่าเรือใหม่ปูซาน

การศึกษา เรื่อง ศักยภาพของเมืองปูซานต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศเกาหลีใต้ เห็นได้ว่าเมืองปูซานมีศักยภาพที่พร้อมต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศเกาหลีใต้ในทุกด้าน และโอกาสของเมืองปูซานที่สามารถเป็นผู้นำด้าน โลจิสติกและการท่องเที่ยวของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงเหนือ

4.1 ข้อจำกัด

- 1) ปัญหาการสืบค้นข้อมูลส่วนใหญ่จะเป็นภาษาเกาหลีและภาษาอังกฤษ ทำให้ผู้ศึกษาต้องใช้เวลาในการแปลข้อมูลและเอกสารต่างๆ เป็นอย่างมาก
- 2) เนื่องจากพื้นที่ศึกษาอยู่ในประเทศเกาหลี ทำให้ไม่สามารถทำการศึกษาภาคสนามได้ จึงทำได้เพียงศึกษาจากหนังสือ และแหล่งข้อมูลต่างๆภายในประเทศไทย

4.2 ข้อเสนอแนะ

ปัจจุบันการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศเกาหลีใต้เป็นที่น่าสนใจของประเทศต่างๆทั่วโลก เนื่องจากประเทศเกาหลีใต้สามารถพัฒนาระบบเศรษฐกิจให้ก้าวหน้าได้อย่างรวดเร็ว ทั้งใน

ด้านอุตสาหกรรม และการท่องเที่ยว หากศึกษาการพัฒนาดังกล่าวจากประเทศเกาหลีใต้ ประเทศ
ไทยอาจสามารถนำกลยุทธ์ต่าง ๆ มาพัฒนาและปรับใช้เพื่อพัฒนาระบบเศรษฐกิจให้ก้าวหน้าได้